

O B S A H:

1/ ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH ZA ROK 2022

2/ JAKÝ VZOR PROHLÁŠENÍ A ŽÁDOSTI POUŽÍT PRO ROK 2022 A 2023?

3/ PŘEDKLÁDÁNÍ TISKOPISŮ „VYÚČTOVÁNÍ DANĚ Z PŘÍJMŮ ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI“ A „VYÚČTOVÁNÍ DANĚ VYBÍRANÉ SRÁŽKOU PODLE ZVLÁŠTNÍ SAZBY DANĚ“

4/ ZMĚNY V NV 341/2017 Sb., O PLATOVÝCH POMĚRECH ZAMĚSTNANCŮ VE VEŘEJNÝCH SLUŽBÁCH A SPRÁVĚ A NV 304/2014 Sb., O PLATOVÝCH POMĚRECH STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ

5/ ZMĚNY VE VYHLÁŠCE 79/2013Sb., O PRACOVNĚLÉKAŘSKÝCH SLUŽBÁCH

Vážení přátelé,

dnešní druhé číslo informačního servisu se věnuje hlavně problematice provedení ročního zúčtování záloh za rok 2022. Ke zpracování ročního zúčtování se vrátíme pravděpodobně ještě v příštím čísle, a to formou nejčastějších a nejzajímavějších dotazů k jeho provedení. Problematice ročního zúčtování se věnujeme i ve videosemináři, jehož nabídku najdete v následujících dnech v aktualitách na našich webových stránkách. Kromě toho v tomto čísle najdete i další aktuální informace o změnách v odměňování zaměstnanců.

UPOZORNĚNÍ: Podle uzavřené smlouvy mají všichni naši klienti nárok na telefonické konzultace od pondělí do čtvrtka 8,00 až 12,00 hod., a to na dvou telefonních číslech uvedených na deskách této brožury. Vždy se, prosím, hlašte svým klientským číslem (číslo smlouvy). V případě, že jsou obě poradenské telefonní linky přetíženy a není možné se dovolat, je možno výjimečně využít i emailové formy dotazu. Zde je ale vždy třeba uvést číslo smlouvy a telefonní číslo, na kterém budete k zastížení a na které Vám odpovíme (ideálně mobil). Písemné odpovědi nejsou součástí uzavřené smlouvy. Odpovědi na dotazy, které budou zajímat širší okruh našich klientů, najdete v rubrice „Odpovědi na dotazy“.

OPRAVA TISKOVÉ CHYBY: do brožur Abecedník a Pomocník se nám vloudily tři tiskové chyby, za které se omlouváme a pozorným čtenářům děkujeme. Prosíme, opravte si ve svých brožurách:

Pomocník str. 12, Abecedník str. 71: základní nezabavitelná částka na osobu povinného je správně **13638 Kč**.

Abecedník str. 3: příplatek za ztížené pracovní prostředí je správně **11,08 Kč**. Někteří autoři používají jiný způsob zaokrouhlování, a proto mohou uvádět 11,07 Kč.

Abecedník str. 17: minimální vyměřovací základ pro rok 2023 je **17300 Kč**.

1/ ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH ZA ROK 2022

Nejprve se podíváme na změny v ročním zúčtování za rok 2022 oproti roku 2021 a na změny v jiných předpisech, které ale mají vliv na zdanění mezd. Připomeňme si, že od roku 2021 došlo ke zrušení superhrubé mzdy, ke zrušení solidárního zvýšení daně a zavedení dvou sazeb daně (tj. 15% a 23%) a zavedl se tzv. stravenkový paušál (vše zákonem č. 609/2020 Sb.). Zrušením solidárního zvýšení daně odpadla i povinnost poplatníků s příjmy nad 48násobek průměrné mzdy podávat daňové přiznání.

Zvýšení základní slevy na poplatníka

Zákonem č. 609/2020 Sb. došlo ke zvýšení základní slevy na poplatníka na **30840 Kč** (v roce 2021 to bylo 27840 Kč).

Zvýšení minimální mzdy

Zvýšení minimální mzdy na **16200 Kč** má vliv na:

- Slevu za umístění dítěte (tzv. „školkovné“), kde je možno ji uplatnit až do výše minimální mzdy (tj. za rok 2022 až do výše 16200 Kč).

- Poskytnutí měsíčního daňového bonusu, tj. pokud byla výše příjmu ve výši **8100 Kč** (polovina minimální mzdy), bylo možno poskytnout měsíční daňový bonus.
- Poskytnutí ročního daňového bonusu, tj. pokud je výše ročního příjmu **97200 Kč** (šestinásobek minimální mzdy), je možno poskytnout roční daňový bonus.
- Osvobození vyplaceného důchodu do výše 36násobku minimální mzdy, tj. do částky 583200 Kč.

Zvýšení maximálního vyměřovacího základu pro odvod pojistného na SZ

Toto zvýšení na částku **1867728 Kč** (tj. 48násobek průměrné mzdy 38911 Kč) má vliv na:

- Výpočet sazby daně, kde do výše 1867728 Kč je daň 15% a nad tuto výši je daň 23%.
- Na uplatnění zvýšené sazby daně u záloh, kde do měsíčního příjmu 155644 Kč je daň 15% a nad tuto výši 23%.

Výše příjmu pro uplatnění srážkové daně při nepodepsaném prohlášení **byla v roce 2022 ve výši 3500 Kč**, u dohod o provedení práce zůstává srážková daň do 10000 Kč.

Osvobození příjmů z jednorázového odškodnění, které bylo vyplaceno státem osobě sterilizované v rozporu s právem

Do zákona o daních z příjmů byl doplněn nový druh příjmů fyzických osob osvobozený od daně, uvedený v §4 odst. 1 písm. g) bod 5. Jedná se o příjem, který byl vyplacen na základě zákona č. 297/2021 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky osobám sterilizovaným v rozporu s právem. Oprávněná osoba má nárok na poskytnutí jednorázové peněžní částky 300 tis. Kč za nezákonnou sterilizaci od 1. 7. 1966 do 31. 12. 2012.

Osvobození příjmů z jednorázového odškodnění v souvislosti s mimořádnou událostí v areálu muničních skladů Vlachovice-Vrbětice

Do zákona o daních z příjmů byl doplněn nový druh příjmů fyzických osob osvobozený od daně, uvedený v §4 odst. 1 písm. g) bod 6. Jedná se o příjem, který byl vyplacen na základě zákona č. 324/2021 Sb., o jednorázovém odškodnění subjektů dotčených mimořádnou událostí v areálu muničních skladů Vlachovice-Vrbětice.

Zvýšení maximální výše odpočtu daru pro rok 2022

Samostatným daňovým zákonem č. 128/2022 Sb. o opatřeních v oblasti daní v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny, vyvolaným invazí vojsk Ruské federace byla pro fyzické osoby zvýšena maximální výše nezdánitelné částky z titulu poskytnutí daru Ukrajině na podporu jejího obranného úsilí nebo tamních neziskových organizací. Dar poskytnutý na **zveřejněný účet č. 304452700/0300 Velvyslanectví Ukrajiny v České republice** lze prokázat výpisem z účtu, případně ústřížkem složenky. Finanční správa aktualizovala 28. 12. 2022 seznam dalších vybraných účtů s možností zjednodušeného prokazování poskytnutí daru za účelem podpory obranného úsilí Ukrajiny, tento seznam je ke stažení na této webové adrese: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/zamestnanci-zamestnavatele/informace-stanoviska-sdeleni/2022/informace-k-prokazovani-poskytnuti-daru>.

Nová sleva na zastavenou exekuci

Na základě novely exekučního řádu č. 286/2021 Sb. byla do zákona o daních z příjmů (ZDP) zavedena nová sleva na zastavenou exekuci, viz. §35 odst. 4 ZDP. Podle tohoto ustanovení se daň poplatníka vypočtená za zdaňovací období nebo období, za které se podává daňové přiznání, snižuje o slevu na zastavenou exekuci, jejíž výše odpovídá výši náhrady, kterou oprávněnému v daném zdaňovacím období nebo období, za které se podává daňové přiznání, přizná exekutor při zastavení exekuce, jejímž předmětem byla pohledávka nepřevyšující částku 1500 Kč bez příslušenství, a která probíhala po dobu alespoň tří let přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 286/2021 Sb., z důvodu, že těchto letech nebyla tato pohledávka vymožena ani z části.

Přijatý zákon o jednorázovém příspěvku na dítě s dopadem do zákona o daních z příjmů

Na základě zákona č. 196/2022 Sb., o jednorázovém příspěvku na dítě vyplácely Úřady práce České republiky žadatelům za podmínek stanovených tímto zákonem jednorázový příspěvek na dítě ve výši 5000 Kč. Z hlediska zákona o daních z příjmů se jedná o příjem od daně osvobozený podle § 4 odst. 1 písm. i). Příspěvek náleží dítěti, tudíž podle § 35ba odst. 1 písm. b) zákona o daních z příjmů nebude tento jednorázový příspěvek na dítě započítáván do limitu 68000 Kč vlastních příjmů manžela/manželky. Finanční správa informovala o této problematice dne 2. 9. 2022 na internetové adrese:

<https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/zamestnanci-zamestnavatele/informace-stanoviska-sdeleni/2022/informace-pro-platce-dane-ze-zavisle>

Nepřímá novela zákona o daních z příjmů ve věci příspěvku zaměstnanci při nařízené karanténě

Nepřímou novelou zákona o daních z příjmů je zákon č. 518/2021 Sb., o mimořádném příspěvku zaměstnanci při nařízené karanténě, který opětovně zavedl (za období do 28.2.2022) poskytování mimořádného příspěvku (tzv. izolačka) s tím, že podle § 8 uvedeného zákona je tento příspěvek osvobozen od daně.

Úprava osvobození pro daňové nerezidenty výnosů z dluhopisů emitovaných v zahraničí českými subjekty

Nově se v § 4 odst. 1 písm. zl) zákona o daních z příjmů pro fyzické osoby upravuje osvobození příjmu od daně plynoucí z výnosu dluhopisu podle zákona upravujícího dluhopisy a příjmu plynoucího z práva na splacení dluhopisu vydaných v zahraničí poplatníkem se sídlem v České republice, pokud plynou daňovému nerezidentovi, který není kapitálově spojenou osobou s emitentem dluhopisu, ani s ním nevytvořil právní vztah převážně za účelem snížení základu daně nebo zvýšení daňové ztráty. Tuto úpravu v zákoně o daních z příjmů ovlivnil zákon č. 353/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Podle přechodných ustanovení se toto nové osvobození použije na dluhopisy s datem emise ode dne 1. 10. 2021.

Daňová podpora nízkoemisních vozidel.

Novelou č. 142/2022 Sb., byl novelizován zákon o daních z příjmů. Tato novela, která se týká daňové podpory nízkoemisních vozidel přeřadila do 2. odpisové skupiny dobíjecí stanice elektromobilů a plug-in hybridních vozidel a snížila hodnotu

nepeněžního příjmu zaměstnance, který může využívat nízkoemisní vozidlo i pro soukromé účely z 1 % vstupní ceny na 0,5 % vstupní ceny. Finanční správa dne 30. 6. 2022 vydala Informaci pro plátce daně z příjmů ze závislé činnosti, kterou lze nalézt na adrese: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/zamestnanci-zamestnavatele/informace- stanoviska-sdeleni/2022/informace-pro-platce-dane-z-prijmu-ze>. Účinnost 1.7.2022. Podle přechodných ustanovení lze užít již za celé zdaňovací období roku 2022. Rozdíl za první polovinu roku bude narovnan v ročním zúčtování, viz příklad 8 níže.

Přijaté zákony v souvislosti s válkou na Ukrajině a dopady do zákona o daních z příjmů

- Zákon č. 66/2022 Sb., o opatřeních v oblasti zaměstnanosti a oblasti sociálního zabezpečení v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace.

V § 6 zákona č. 66/2022 Sb., je stanovena humanitární dávka pro každého uprchlíka z Ukrajiny po dobu prvních pěti měsíců. Tento příjem je osvobozen od daně podle § 4 odst. 1 písm. i) zákona o daních z příjmů.

- Podle § 8 zákona č. 66/2022 Sb., náleží příspěvek pro solidární domácnost fyzické osobě, která bezplatně poskytla ubytování uprchlíkům z Ukrajiny. Z daňového pohledu je příspěvek osvobozeným příjmem příjemce podle § 4 odst. 1 písm. i) zákona o daních z příjmů. Finanční správa vydala dne 22. 3.2022 k danému informaci, kterou je možné nalézt na adrese:

<https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/novinky/novinky-2022/prispevek-pro-solidarni-domacnost>

- Samostatný daňový zákon na podporu Ukrajiny č. 128/2022 Sb., účinný od 28.5.2022, viz výše.

Takže toto byly všechny nejdůležitější změny, které jsou platné pro roční zúčtování za rok 2022 a nyní si řekneme, jak postupovat dále...

První, co musí zaměstnavatel udělat je **rozhodnout podle okolností, zda se může zaměstnanci roční zúčtování provést nebo zda si musí sám zaměstnanec podat daňové přiznání...** Podmínky, kdy můžeme provést roční zúčtování a kdy je nutno podat daňové přiznání najdeme v § 38g a § 38ch zákona o daních z příjmů.

U KOHO JE MOŽNÉ PROVÉST ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ?

U toho, kdo **pobíral zdanitelnou mzdu pouze od jednoho plátce.**

Příjmy plynoucí z dohody o provedení práce do 10000 Kč a ostatní příjmy do 3500 Kč vyplacené dalším plátcem, které byly zdaněny 15% srážkovou daní, do daňového základu nevstupují. Pokud by si je chtěl jejich příjemce překlasifikovat na zálohovou daň (§ 36 odst. 7), musel by si sám podat daňové přiznání.

V případě, že měl některý poplatník příjmy od dalšího plátce a nejednalo se o dohodu o provedení práce do 10000 Kč, resp. ostatní příjmy do 3500 Kč, musela být vždy sražena zálohová daň a on si **musí po skončení roku podat daňové přiznání.**

Dále můžeme roční zúčtování provést:

1. u toho, kdo **pobíral zdanitelnou mzdu od více plátců daně postupně.**

Mzda vyplacená poplatníkovi dodatečně po skončení pracovního poměru od předchozího plátce není na závadu. Mzda musí být, ale vyplacena ve stejném

zdaňovacím období (např. zaměstnanec skončil k 30. 6. a premie za leden až červen mu byly vyplaceny v září téhož roku).

Poplatník, kterému byly vyplaceny příjmy za předchozí období po 31. 1., musí podat vždy daňové přiznání. (pokud jsou příjmy za rok 2021 vyplaceny po 31.1.2022)

Další podmínkou pro možnost provedení ročního zúčtování je, že poplatník **učinil** u všech případných postupných plátců **prohlášení k dani** a nejpozději do 15. února následujícího roku požádal o provedení ročního zúčtování (pokud neučinil Prohlášení např. za měsíc leden u předchozího plátce, musí vždy podat daňové přiznání, protože dodatečně může učinit Prohlášení jen u posledního plátce...)

2. u toho, kdo neměl **ostatní příjmy** (podle §§ 7 až 10) **vyšší než 6000 Kč**.

Mezi ostatní příjmy patří hlavně příjmy z podnikání (§ 7), z nájmu (§ 9), ale i ostatní příjmy uvedené v § 10

Zde bude asi největší počet dotazů... Ti, kteří podnikají nebo pronajímají vědí, že mají povinnost podat daňové přiznání, ale budou se na Vás obracet ostatní zaměstnanci, kteří prodali byt, rodinný domek, pozemek nebo nějakou movitou věc a nevědí, jestli nemusí podat daňové přiznání...

Zde je potřeba se podívat do § 4 odst. 1 zákona, kde je to, co je od daně osvobozeno a za jakých podmínek uvedeno takto...

- např. prodej rodinného domu nebo bytu, pokud v něm měl prodávající **bydliště nejméně po dobu 2 let** bezprostředně před prodejem nebo dobu kratší než 2 roky, použije-li získané prostředky k uspokojení vlastní bytové potřeby je od daně osvobozen. Tato doba 2 let se zkracuje o dobu, po kterou byly nemovitosti prokazatelně ve vlastnictví zůstavitele.

- obdobně je osvobozen příjem z prodeje nemovitých věcí (např. pozemků) přesáhne-li **doba mezi nabytím a prodejem dobu 10 let** nebo dobu kratší než 10 let, použije-li získané prostředky k uspokojení vlastní bytové potřeby (tato doba se zkracuje o dobu, po kterou byly nemovitosti prokazatelně ve vlastnictví zůstavitele, tj. v případě zdědění se započte i doba, kdy je vlastnil např. otec).

- **příjmy z prodeje hmotných movitých věcí** (např. váza, obraz apod.) jsou od daně osvobozeny s výjimkou:

- cenného papíru

- motorového vozidla či letadla, nepřesahuje-li doba mezi nabytím a prodejem dobu 1 roku (tzn. osvobození je až po roce vlastnění)

- dále jsou od daně osvobozeny přijaté náhrady majetkové nebo nemajetkové újmy, plnění z pojištění majetku, plnění z pojištění odpovědnosti za škodu, plnění z cestovního pojištění s **výjimkou náhrady za ztrátu příjmu**.

Pokud by v těchto případech nebyly splněny podmínky pro osvobození, musel by zaměstnanec podat daňové přiznání a tyto příjmy uvést jako příjem podle § 10.

Mezi ostatní příjmy patří i ostatní příjmy uvedené v § 10 (např. důchody nad 583200 Kč ročně (tj. nad 36násobek minimální mzdy 16200 Kč) nebo dodanění předčasně zrušeného životního pojištění nebo penzijního připojištění).

V rámci § 10 se dále můžeme setkat s příjmy podle odst. 1 písm. a), které jsou do 30000 Kč od daně osvobozeny – sem patří např. příjmy z příležitostných činností nebo příležitostného pronájmu movitých věcí, včetně příjmů ze zemědělské výroby, která není provozována samostatně hospodařícím rolníkem.

(Příjmy z provozu výroben elektřiny, ke kterému není vyžadována licence udělovaná Energetickým regulačním úřadem, které jsou zde rovněž uvedeny, jsou podle Sdělení GFR považovány za příjmy podle § 7 a osvobození se na ně nevztahuje).

Pro posouzení, zda nebyla překročena hranice 6000 Kč, se berou veškeré **příjmy** podle §§ 7 až 10, a to **nesnížené o výdaje**.

POZOR: pokud bude poplatník podávat daňové přiznání z jiného důvodu (např. více plátců současně), zahrnou se do zdanitelných příjmů veškeré příjmy, a to i v případě, že by byly nižší než 6000 Kč!

V § 38g odst. 1 je uvedena ještě hranice pro podání daňového přiznání, a to ve výši **15000 Kč**. Tato hranice se ale vztahuje pouze na **poplatníky, kteří nemají příjmy ze závislé činnosti (tj. příjmy podle § 6 ze zaměstnání)**. Např. poživatel starobního důchodu, který již není nikde zaměstnán nebo žena v domácnosti... Pokud by obdrželi např. za nájem pozemků částku do 15000 Kč včetně, nemuseli by podávat daňové přiznání. Pokud by byla částka nad 15000 Kč, museli by daňové přiznání podat, i když by asi stejně daň neplatili (uplatní si základní slevu na poplatníka 30840 Kč).

Roční zúčtování je možno provést jen u toho, kdo **předložil potvrzení o příjmu** od předchozích plátců mzdy opět nejpozději do 15. 2. následujícího roku. Vyplněný formulář Potvrzení o zdanitelných příjmech... má být opatřen podpisem a razítkem (pokud jej zaměstnavatel používá, což není povinnost) vystavujícího zaměstnavatele.

Naopak ale **ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ NELZE PROVÉST** v žádném případě:

- u poplatníka, který měl, byť jen po část roku **příjmy plynoucí ze zahraničí**, zde musí vždy podat daňové přiznání a vyplnit přílohu č. 3.

- u poplatníka, který obdržel po 31. 1. 2022 **příjmy ze závislé činnosti**, které se vztahují k příjmům zúčtovaným v jeho prospěch v předchozích letech, jež se tenkrát nepovažovaly za jeho příjmy, protože mu nebyly vyplaceny. Toto jsou případy, kdy si zaměstnanec přinese Potvrzení o zdanitelných příjmech a má vyplněn řádek 4. – doplatky příjmů podle § 5 odst. 4.

- u **daňového rezidenta** členského státu EU nebo státu tvořícího EHP, který chce uplatnit slevy na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b) až e) a g) (manželka, invalidity a sleva za umístění), daňové zvýhodnění na dítě podle § 35c nebo nezdaniitelné částky podle § 15 odst. 1 až 8. Může si ale podat daňové přiznání a prokázat, že 90% veškerých příjmů je z území ČR. Příjmy plynoucí mu ze zahraničí musí na FÚ prokázat potvrzením zahraničního správce daně.

- u poplatníka, který poskytl **dar do jiného státu EU** – musí vždy podat daňové přiznání (§ 38g odst. 2),

- u poplatníka, u kterého **došlo k výplatě pojistného plnění ze soukromého životního pojištění**, jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, nebo k předčasnému ukončení pojistné smlouvy soukromého

životního pojištění, v důsledku, kterých došlo ke vzniku povinnosti zdanit příjem ze závislé činnosti.

*Např. pokud zaměstnavatel přispíval na soukromé životní pojištění a zaměstnanec si od října 2022 změnil pojistku tak, že opět umožňuje předčasné výběry, musí zaměstnanec podat za rok 2022 daňové přiznání a jako **příjem podle § 6** v něm uvést částky, které mu zaměstnavatel přispíval v roce 2015 až 2021 a za měsíce leden až září 2022. Částky příspěvků za rok 2022 se uvedou na ř. 10 Potvrzení o zdanitelných příjmech a částky příspěvků za rok 2015 a 2021 by si mohl zaměstnanec vyžádat od zaměstnavatele.*

Tím, že se bude jednat o příjem podle § 6, tak se uvede i částka, která je nižší než 6000 Kč. Hranice 6000 Kč se vztahuje k příjmům podle §§ 7 až 10,

- u poplatníka, jehož **plátce daně oznámil dlužnou částku na dani** nebo neoprávněně vyplacenou částku na daňovém bonusu vzniklou zaviněním poplatníka správci daně a předal doklady potřebné k vybrání vzniklého rozdílu podle § 38i odst. 5 písm. b),

- u poplatníka, který **zemřel**. Podle § 239b daňového řádu musí podat daňové přiznání za zemřelého osoba spravující pozůstalost, a to do 3 měsíců ode dne smrti (za část zdaňovacího období, která uplynula přede dnem jeho smrti) a do 30 dnů od skončení řízení o pozůstalosti (za část zdaňovacího období, která uplynula od úmrtí do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti).

Zde doporučujeme upozornit pozůstalé na povinnost podat daňové přiznání v těchto termínech a vystavit jim pro tento účel potvrzení o zdanitelných příjmech, popř. upozornit zaměstnance, kterému někdo v rodině zemřel, aby za něho přiznání podal v uvedených termínech. O úmrtí zaměstnance jsme podrobně psali v **DIS 9/2021**.

- u poplatníka, který **se sám rozhodne podat daňové přiznání**. To jsou případy, např. když zaměstnanec mění v průběhu roku zaměstnavatele a nechce, aby nový zaměstnavatel věděl, kolik si u předchozího zaměstnavatele vydělával...

Ve všech těchto případech nelze roční zúčtování provést a musí být podáno daňové přiznání...

CO MUSÍ POPLATNÍK UDĚLAT, ABY SE U NĚHO MOHLO ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ PROVÉST?

Do 15. 2. požádat o provedení ročního zúčtování

Žádat bude vždy svého **posledního plátce ve zdaňovacím období**, u kterého pobíral příjmy ze závislé činnosti a měl u něho podepsáno nebo dodatečně podepsal prohlášení k dani. **Žádost o provedení ročního zúčtování** doporučujeme podat již na **vzoru č. 3**, který obsahuje slevu na zastavenou exekuci, pokud ovšem tato není potřeba, lze podat i žádost i na vzoru č. 2, který obsahuje změny provedené v oblasti odpočtu úroků z hypotečních úvěrů nebo ze stavebního spoření platné od 1. 1. 2021. Pokud poplatník **nepožádá** do 15. února o provedení ročního zúčtování, je u něho **daňová povinnost splněna srážením záloh na daň**, nic dalšího se neprovádí. Pokud ovšem není z nějakého důvodu sám povinen podat daňové přiznání...

Do 15. 2. může poplatník **dodatečně prokázat nárok na slevy na dani nebo daňové zvýhodnění**, které v průběhu roku neuplatnil.

Kromě toho může předložit doklady pro uplatnění nezdaniitelných částek a slevy za umístění dítěte.

Do 15. 2. musí **předložit Potvrzení o zdanitelných příjmech** od předchozích plátců mzdy.

Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění má aktuální nepovinný vzor č. 31. Starší vzory (č. 28 a níž) nejde za rok 2022 použít, protože ještě **obsahují** údaje o povinném pojistném a členění dodatečně vyplacených mezd za předchozí období.

Do 15. 2. může poplatník **dodatečně podepsat Prohlášení k dani**

Pokud Prohlášení dodatečně podepíše a předloží všechny požadované náležitosti, může se u něho rovněž roční zúčtování provést. Jestliže by poplatník prohlášení zpětně podepsal i za měsíce, kdy měl příjem z dohody o provedení práce do 10000 Kč nebo jiný příjem do 3500 Kč, zdaněný 15% srážkovou daní, bude třeba provést opravu **ze srážkové daně na zálohovou**.

POZOR: zde by bylo výhodnější mu doporučit podání daňového přiznání za rok 2022, kde by se mu srážková daň překlasifikovala na zálohovou. Zpětný podpis prohlášení není možný u předchozího plátce, ale jen u plátce, kde je v pracovněprávním vztahu ke konci zdaňovacího období.

JAKÝ BUDE POSTUP VÝPOČTU ROČNÍHO ZÚČTOVÁNÍ?

I/ Zjistíme základ daně u poplatníka

Základ daně se zjistí tak, že se vezme součet zdanitelných příjmů vyplacených nebo obdržených do 31. ledna 2023 za jednotlivé kalendářní měsíce roku 2022 od všech postupných plátců (uvede se na řádku 1. tiskopisu „Výpočet daně...“ – vzor č. 27).

II/ Od základu daně se odečtou nezdaniitelné částky ze základu daně (§ 15 ZDP), kterými jsou:

BEZÚPLATNÁ PLNĚNÍ (dříve dary) (§ 15 odst. 1)

Zde se budou 2% resp. 15% (v roce 2022 až 30% na základě samostatného daňového zákona 128/2022 Sb.) **počítat ze základu daně**, který tvoří pouze příjmy ze závislé činnosti uvedené na ř. 1.

Např. hrubý příjem zaměstnance a zároveň základ daně je 200000 Kč a z této částky se bude 15% (30%). Takže je možno uznat dar až do výše 30000 Kč (60000 Kč).

Pro uznání daru musí být splněny tyto podmínky:

- **úhrnná hodnota darů přesáhne 2% ze základu daně anebo činí alespoň 1000 Kč**

Pokud je dar 1000 Kč a vyšší, nemusí se podmínka 2% ze základu daně sledovat.

- v úhrnu lze **odečíst nejvýše 15% ze základu daně (v roce 2022 až 30%).**

- poskytnuté **dary prokáže** dárce dokladem, ze kterého musí být zřejmé, kdo je **příjemcem daru, hodnota daru, účel, na který byl dar poskytnut a datum darování** (pokyn GFR D-22). Hodnota jednoho **odběru krve bezpříspěvkového dárce** se oceňuje částkou **3000 Kč**, od roku 2013 se **hodnota odběru orgánu od žijícího dárce** oceňuje částkou **20000 Kč** a od roku 2017 se **odběr krvetvorných buněk** oceňuje rovněž částkou **20000 Kč**.

- hodnotu poskytnutých darů lze **odečíst v tom zdaňovacím období, ve kterém byly prokazatelně poskytnuty** (pokyn GFR D-22).

K darům poskytnutých Ukrajině, vydala Finanční správa informaci, viz odkaz na straně 2 tohoto čísla. Dary poskytnuté na vybrané zveřejněné účty lze prokázat i jiným způsobem než vydaným potvrzením příjemce daru, a to výpisem z bankovního účtu, popř. ústřížkem složenky a vytištěnou informací o příjemci daru a účelu daru. Dar poskytnutý na **zveřejněný účet č. 304452700/0300 Velvyslanectví Ukrajiny v České republice** lze prokázat výpisem z účtu, případně ústřížkem složenky.

ODPOČET ÚROKŮ (§ 4b a § 15 odst. 3 a 4)

Od základu daně lze odečíst částku úroků zaplacených z úvěru na bytové potřeby. Bytová potřeba je definována v § 4b ZDP (do konce roku 2020 byla v § 15 odst. 3 ZDP). Definice bytové potřeby se nezměnila, pouze u koupě pozemku musí být od roku 2021 výstavba zahájena do 4 let od nabytí pozemku (dosud bylo do 4 let od pořízení pozemku).

Maximální výše uplatnitelných úroků je od 1. 1. 2021 **150 tis. Kč** za rok ze všech úvěrů v rámci domácnosti. Pokud však byla bytová potřeba obstarána před 1. 1. 2021 je možno i nadále odečíst až **300 tis. Kč**. Při placení úroků jen po část roku nesmí uplatňovaná částka překročit 1/12 této max. částky za každý měsíc placení úroků. *Např. úroky placeny pouze 8 měsíců, maximální částka odpočtu úroků by byla v tomto případě 100 tis. Kč (12500x8) resp. 200 tis. Kč při obstarání bytové potřeby před 1. 1. 2021.*

PENZIJNÍ PŘIPOJIŠTĚNÍ (§ 15 odst. 5)

V rámci ročního zúčtování záloh se může odečíst **příspěvek ve výši 24000 Kč** na penzijní připojištění se státním příspěvkem, penzijní pojištění nebo doplňkové penzijní spoření.

Od roku 2017 potvrzují penzijní společnosti součet měsíčních příspěvků poplatníka, které překračují výši, od které náleží maximální státní příspěvek (tj. to, co je nad 1000 Kč měsíčně). Aby si mohl zaměstnanec odečíst celých 24000 Kč, musel zaplatit za rok 2022 částku 36000 Kč.

V případě, že zaměstnanec přešel v průběhu roku z penzijního připojištění do doplňkového penzijního spoření, sečtou se potvrzené částky od obou institucí, maximálně lze odečíst i v tomto případě částku 24000 Kč.

POZOR: roční zúčtování za rok 2022 ale nelze provést u zaměstnance, který v letech 2007 až 2020 uplatňoval odpočty nezdánitelné částky na penzijní připojištění (v součtu vyšší než 6000 Kč) a v roce 2022 smlouvu zrušil a nechal si vyplatit odbytné (tj. nesplnil smluvní podmínky). Tento zaměstnanec musí podat daňové přiznání za rok 2022 a v něm jako příjem podle § 10 uvést částku, kterou si odečetl v uplynulých deseti letech. Pokud by nebyla částka odpočtů v součtu vyšší než 6000 Kč, může se u něho roční zúčtování provést.

SOUKROMÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ (§ 15 odst. 6)

Maximální částka, kterou lze odečíst na soukromé životní pojištění činí **24000 Kč**, a to i v případě, že má poplatník uzavřeno více smluv s více pojišťovnami.

Od roku 2015 musí smlouvy na soukromé životní pojištění splňovat podmínku, že není umožněna výplata jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy (předčasné výběry). Ten, kdo si po **1. 1. 2015** nezměnil pojistnou smlouvu tak, aby neumožňovala předčasné výběry, ale ani ji nezrušil,

nedostává již od pojišťovny potvrzení o zaplaceném pojistném. Toto samo o sobě ještě nevede k povinnosti dodanit odpočty v minulých letech, protože smlouva (pojistka) nebyla zrušena a nebylo vyplaceno pojistné plnění.

K dodanění uplatněných odpočtů v minulých letech by se muselo přistoupit vždy **v případě předčasného ukončení smlouvy** při nesplnění podmínek (60 a 60...). Zde by musel zaměstnanec podat daňové přiznání, a pokud by odpočty nezdaniitelných částek z tohoto titulu činily v uplynulých deseti letech v součtu více než 6000 Kč, tak je uvést jako příjem podle § 10 ZDP. Toto by neplatilo v případě, že nebylo vyplaceno pojistné plnění nebo odbytné a zároveň rezerva nebo kapitálová hodnota pojištění bude přímo převedena na novou smlouvu životního pojištění splňující podmínky pro uplatnění odpočtu.

Pojišťovny, které mohou uzavírat toto pojištění, jsou nejen ty, jenž působí na území ČR, ale i „**jiné pojišťovny usazené na území členského státu EU nebo Evropského hospodářského prostoru**“. Z toho vyplývá, že zaměstnanec může předložit smlouvu na životní pojištění uzavřenou v jiném státě EU s pojišťovnou, která v ČR vůbec nepodniká. Zde je potřeba upozornit, že smlouva musí být přeložena do českého jazyka, protože úředním jazykem je čeština (§ 76 DŘ). Pro přepočtení pojištění v cizí měně se za rok 2022 použije jednotný kurz, který je uvedený v pokynu GFR D-60, který bude přílohou tohoto čísla v elektronické podobě.

POZOR: pojišťovny by měly již od roku 2015 vystavovat potvrzení o zaplaceném pojistném podle „vzoru“, který byl uveden ve Finančním zpravodaji č. 5/2015 (Sdělení GFR k uplatňování pojistného...). V tomto sdělení se rovněž uvádí, že „Potvrzení splňuje podmínky § 38l odst. 1 písm. i) i v případě, že je poplatníkovi doručeno elektronicky a neobsahuje originál razítka a podpisu oprávněné osoby, pokud lze z předložené písemnosti vyvodit, že bylo vyhotoveno pojišťovnou pro konkrétního poplatníka – klienta pojišťovny.“

ZAPLACENÉ ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY ODBOROVÉ ORGANIZACI (§ 15 odst. 7)

odečtou se částky zaplacených členských příspěvků do výše 1,5% zdanitelných příjmů, maximálně však do výše 3000 Kč.

Zde se opět budou porovnávat příspěvky sražené ze mzdy XII/2021 až XI/2022 se zdanitelnými příjmy roku 2022.

„ÚHRADY ZA ZKOUŠKY OVĚŘUJÍCÍ VÝSLEDKY DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ“ (§ 15 odst. 8)

Maximálně lze odečíst úhrady ve výši **10000 Kč**, u osob se zdravotním postižením **13000 Kč** a u osob s těžším zdravotním postižením **15000 Kč**. Tyto odpočty lze uplatnit, pokud nebyly hrazeny zaměstnavatelem nebo si je poplatník s příjmy podle § 7 neuplatnil jako výdaj. Prokázat nárok na odpočet musí poplatník potvrzením instituce oprávněné ověřovat a uznávat výsledky tohoto dalšího vzdělávání (zákon 179/2006 Sb.).

Na stránkách www.narodnikvalifikace.cz jsou obory, na co je možno se dále vzdělávat a toto další vzdělávání je potom ověřováno zkušební komisí, které se platí částky, které lze potom odečítat.

Všechny **nezdaniitelné částky** si bude moci uplatnit i **daňový rezident** členského státu EU nebo státu tvořícího EHP ale **pouze v rámci daňového přiznání**, pokud prokáže, že 90% všech jeho příjmů je z území ČR (§ 15 odst. 9). Od roku 2014 je třeba doložit vyšší příjmů v zahraničí potvrzením zahraničního správce daně!

III/ Po odpočtu těchto nezdanitelných částek získáme tzv. „základ daně snížený o nezdanitelné částky“, který se zaokrouhlí na celé stovky směrem dolů.

IV/ Ze základu daně sníženého o nezdanitelné částky a zaokrouhleného na celé stovky směrem dolů se vypočte daň z příjmů 15% resp. 23%.

V/ Od vypočtené daně se odečtou slevy na dani

SLEVY NA DANI PODLE § 35ba odst. 1 se uplatní v těchto výších:

Slevy na dani podle § 35ba ZDP:	2022	2022 krácení za měsíce, kdy nebyly splněny podmínky na začátku měsíce
- základní sleva u poplatníka - u starobního důchodce	30 840 Kč 30 840 Kč	uplatní se vždy celá uplatní se vždy celá
- na druhého z manželů - (na držitele průkazu ZTP/P)	24 840 Kč (49 680 Kč)	2070 Kč 4140 Kč
- na invaliditu 1. nebo 2. stupně	2 520 Kč	210 Kč
- na invaliditu 3. stupně	5 040 Kč	420 Kč
- na průkaz ZTP/P	16 140 Kč	1345 Kč
- na studium	4 020 Kč	335 Kč
- sleva za umístění dítěte	max. 16 200 Kč	náleží i pokud dítě umístěno část roku

ZÁKLADNÍ SLEVA NA POPLATNÍKA (30840 Kč)

V ročním zúčtování **náleží vždy ve výši 30840 Kč**, a to i u daňových nerezidentů s podepsaným Prohlášením k dani. V plné výši se uplatní tato sleva i u poplatníků, kteří neměli příjmy po celý kalendářní rok. U poživatelů starobního důchodu se rovněž uplatní celá základní sleva na poplatníka 30840 Kč.

SLEVA NA DRUHÉHO Z MANŽELŮ (24840 Kč a u manžela, který je držitelem průkazky ZTP/P **49680 Kč**), tato částka se krátí za měsíce, kdy netrvalo manželství na začátku měsíce.

Sleva na druhého z manželů bude náležit, jestliže jeho vlastní příjem nepřekročí částku **68000 Kč**. Do částky 68000 Kč patří celoroční příjmy, i když manželství netrvalo po celý kalendářní rok.

Do příjmů druhého z manželů se nezahrnují příjmy uvedené v § 3 odst. 4 písm. b) a příjmy uvedené v § 35ba odst. 1 písm. b) zákona, které jsou taxativně v zákoně vymezené takto:

- **dávky státní sociální podpory** (viz zákon o státní sociální podpoře), tj.
 - a) dávky poskytované v závislosti na výši příjmu (přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, porodné),
 - b) ostatní dávky (rodičovský příspěvek, pohřebné),

- **dávky pěstounské péče** s výjimkou odměny pěstouna podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, tj.
 - a) příspěvek na úhradu potřeb dítěte,
 - b) příspěvek při převzetí dítěte,
 - c) příspěvek na zakoupení osobního motorového vozidla,
 - d) příspěvek při pěstounské péči,
- **dávky osobám se zdravotním postižením** podle zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením“),
- **dávky pomoci v hmotné nouzi** podle zákona o pomoci v hmotné nouzi, tj.
 - 1. příspěvek na živobytí,
 - 2. doplatek na bydlení,
 - 3. mimořádná okamžitá pomoc,
- **příspěvek na péči a sociální služby** podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách,
- **státní příspěvky na penzijní připojištění** se státním příspěvkem podle zákona č. 42/1994 Sb. o penzijním připojištění se státním příspěvkem,
- **státní příspěvky na doplňkové penzijní spoření**,
- **státní příspěvky podle zákona o stavebním spoření** a o státní podpoře stavebnímu spoření (viz zákon č. 96/1993 Sb.),
- **stipendium** poskytované studujícím soustavně se připravujícím na budoucí povolání
(soustavná příprava na budoucí povolání se posuzuje podle zákona o státní sociální podpoře),
- **příjem plynoucí z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu**, která má nárok na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, který je od daně osvobozen podle § 4 zákona.
Do vlastních příjmů se také nezahrne příspěvek na dítě 5000 Kč vyplácený od srpna 2022 – viz info na začátku tohoto čísla.

Do vlastního příjmu manžela (manželky) se zahrnují veškeré příjmy s výjimkou příjmů uvedených výše. Do vlastního příjmu manžela (manželky) se zahrnují příjmy dosažené v daném zdaňovacím období, tj. od 1. ledna do 31. prosince daného kalendářního roku (tj. za zdaňovací období), bez ohledu na skutečnost, zda jde o dávky, jako je peněžitá pomoc v mateřství, nemocenské, ošetřovné, podpora v nezaměstnanosti, důchody, či jiné příjmy. To znamená, že tyto **dávky vyplacené v lednu daného kalendářního roku se započítávají** do vlastního příjmu manžela (manželky) **ve zdaňovacím období, ve kterém jsou vyplaceny.** Tzn. dávky za měsíc prosinec 2021, které byly vyplaceny v lednu 2022 se počítají do zdaňovacího období 2022. Dávky za prosinec 2022, vyplacené v lednu 2023, zase do období 2023.

U příjmů ze závislé činnosti (§ 6 zákona) se postupuje podle § 5 odst. 4 zákona, tj. **příjmy ze závislé činnosti vyplacené nebo obdržené poplatníkem nejdéle do 31 dnů po skončení zdaňovacího období, za které byly dosažené, se považují za příjmy vyplacené nebo obdržené v tomto zdaňovacím období.** Tzn. mzda vyplacená v lednu 2023 za prosinec 2022 se počítá do příjmů za zdaňovací období 2022.

Podle Pokynu GFŘ D-22 se **vlastními příjmy** manžela/lky rozumí **úhrn všech vlastních příjmů dosažených ve zdaňovacím období nesnížených o daňové výdaje** (hrubý příjem) vč. příjmů, které podléhají srážkové dani nebo jsou osvobozeny od daně nebo nejsou předmětem této daně.

V případě, že rodiče nežijí spolu, upraví soud rozsah jejich vyživovací povinnosti nebo schválí jejich dohodu o výši výživného (viz § 910 a násl. občanského zákoníku). Toto **výživné je určeno jen dítěti** a do vlastního příjmu manžela (manželky) **se nezahrnuje. Částky přijaté nad rámec** takto stanoveného výživného **se do vlastního příjmu započítávají**. Do vlastního příjmu manžela (manželky) se nezapočítává ani náhradní výživné podle zákona č. 588/2020 Sb., o náhradním výživném pro nezaopatřené dítě.

Prokazování příjmu druhého z manželů se i nadále provádí čestným prohlášením poplatníka, tzn., že je třeba vepsat do Žádosti o roční zúčtování, jméno, příjmení a rodné číslo manžela/lky a dobu, po kterou spolu žili v domácnosti (strana 2 Žádosti o provedení RZ vzor 2 a 3, případně str. 4 Prohlášení vzor 25).

Ostatní slevy na dani (INVALIDITY A STUDIUM) se budou poskytovat za stejných podmínek a ve stejné výši jako v předchozích letech.

V případě, že byly podmínky splněny pouze po část kalendářního roku, náleží slevy podle § 35ba odst. 1 písm. c) až f) ve výši poměrné části roční slevy za měsíce, kdy byly podmínky splněny na začátku měsíce.

Např. invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně byl přiznán od 2. 7. 2022. Sleva na tuto invaliditu se poskytne pouze za měsíce srpen až prosinec, a to ve výši 2100 Kč (420x5).

Sleva za umístění dítěte (až do výše minimální mzdy – v roce 2022 je to 16200 Kč). Náleží až do výše zaplacených nákladů na zdaňovací období (max. 16200 Kč) i v případě, že dítě bylo umístěno jen po část roku.

V § 35bb odst. 6 ZDP je definováno předškolní zařízení takto:

- a) mateřská škola podle školského zákona nebo obdobné zařízení v zahraničí,
- b) zařízení služby péče o dítě v dětské skupině a
- c) zařízení péče o dítě předškolního věku provozovaná na základě živnostenského oprávnění, pokud charakter takto poskytované péče je srovnatelný s péčí poskytovanou

1. zařízením služby péče o dítě v dětské skupině, nebo

2. mateřskou školou podle školského zákona.

Od roku 2016 již nelze uplatnit slevu za umístění v případech, kdy umístíme dítě v jakémkoliv zařízení pečujícím o děti předškolního věku, ale pouze v tzv. předškolním zařízení (splňujícím podmínky nastavené v § 35bb odst. 6 ZDP).

Oprávněnost poskytovat službu péče o dítě v dětské skupině je podle zákona č. 247/2014 Sb., o dětské skupině vázána na zápis do evidence poskytovatelů, kterou provádí Ministerstvo práce a sociálních věcí. Ti kteří jsou zapsáni do evidence poskytovatelů jsou uvedeni na <http://www.mpsv.cz/cs/20302>.

Mateřské školy ve smyslu zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, musí být registrovány v rejstříku škol a školských zařízení. Rejstřík mateřských školek je na adrese <http://rejskol.msmt.cz/>.

Provozovat péči o děti předškolního věku na základě živnosti lze pouze za podmínek splňujících kritérium tzv. "srovnatelné péče". Provozovatele na základě živnosti je třeba zkontrolovat v živnostenském rejstříku např. na adrese www.justice.cz

V rámci živnostenského zákona lze provozovat péči o děti předškolního věku:

- v rámci **živnosti vázané**, kdy jde o „péči o dítě do tří let věku v denním režimu“, tj. může se jednat též o péči o dítě do 1, resp. do 2 let věku, např. chůva nebo jesle,
- v rámci **živnosti volné**, kdy jde:

o obor „72. Mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti“,

a také o obor „79. Poskytování služeb pro rodinu a domácnost“.

Potvrzení předškolního zařízení o výši vynaložených výdajů za umístění vyživovaného dítěte poplatníka v těchto zařízeních **musí obsahovat**:

1/ jméno vyživovaného dítěte poplatníka,

2/ celkovou výši výdajů, kterou za něj na dané zdaňovací období poplatník vynaložil a

3/ datum zápisu tohoto zařízení do školského rejstříku nebo evidence poskytovatelů nebo datum vzniku jeho živnostenského oprávnění.

VI/ Po odpočtu veškerých řádně prokázaných slev na dani získáme daň po slevě (uvede se na řádce 20. „Výpočtu“ – musí být větší nebo rovna 0). Slevy na dani nám můžou daň pouze „vynulovat“.

VII/ Daň po slevě porovnáme s úhrnem sražených záloh na daň uvedeným na řádce 21. „Výpočtu“

VIII/ Pokud je daň po slevě nižší než sražené zálohy, jedná se o přeplatek na dani, který se vrátí poplatníkovi, je-li tento přeplatek vyšší než 50 Kč. Případný nedoplatek z ročního zúčtování se poplatníkovi nesráží. Rozdíl mezi daní po slevě a sraženými zálohami se uvede na řádce 22. „Výpočtu“. **U zaměstnanců, kteří neuplatňují daňové zvýhodnění na dítě, končí výpočet daně tímto řádkem.** Pokud zaměstnanec uplatňuje daňové zvýhodnění na dítě, tak se naopak řádek 22. „Výpočtu“ nevyplňuje a pokračuje se ve výpočtu řádkami 23. až 31.

Příklady ročního zúčtování u zaměstnanců, kteří neuplatňují daňové zvýhodnění na děti:

Příklad č. 1. Zaměstnanec s příjmem 20000 Kč měsíčně má pouze nezdanitelnou částku z titulu dárkovství krve ve výši 15000 Kč (5 odběrů).

1.	Úhrn příjmů od všech plátců - dílčí základ daně	240 000
2.	Nezdanitelné části - hodnota bezúplatného plnění (dar)	15 000
8.	Nezdanitelné části celkem	15 000
9.	Základ daně snížený o nezd. části (zaokr. na celá sta dolů)	225 000
10.	Vypočtená daň	33 750
12.	Sleva na poplatníka	30 840
20.	Daň po slevách na dani (částka musí být větší nebo rovna 0)	2 910
21.	Úhrn skutečně sražených záloh na daň (po slevách na dani)	5 160
22.	Přeplatek (+) / Nedoplatek (-)	2 250

Vratka daně ve výši 2250 Kč u něho vznikla díky tomu, že v roce 2022 daroval 5x krev (kontrolní výpočet $15000 \times 0,15 = 2250$).

Příklad č. 2. Zaměstnanec pracoval do 31. 3. u prvního postupného zaměstnavatele a měl u něho příjem 140000 Kč měsíčně. Od dubna začal pracovat u druhého postupného zaměstnavatele s příjmem 165000 Kč měsíčně. V prvních třech měsících bylo u něho uplatněna daň 15%, protože příjem byl do 155644 Kč. Od měsíce dubna byla u něho uplatněna zvýšená sazba daně 23% z částky 9356 Kč ($165000 - 155644$), protože překročil částku 4násobku průměrné mzdy, tj. 155644 Kč. Nezdanitelné částky ani jiné slevy na dani kromě základní slevy neuplatnil.

Tomuto zaměstnanci je možno provést roční zúčtování záloh, protože měl jen příjmy od více postupných plátců, a přestože část jeho příjmů podléhá 23% sazbě daně. Výpočet ročního zúčtování by vypadal takto:

1.	Úhrn příjmů od všech plátců - dílčí základ daně	1 905 000
9.	Základ daně snížený o nezd. části (zaokr. na celá sta dolů)	1 905 000
10.	Vypočtená daň	288 732
12.	Sleva na poplatníka	30 840
20.	Daň po slevách na dani (částka musí být větší nebo rovna 0)	257 892
21.	Úhrn skutečně sražených záloh na daň (po slevách na dani)	261 646
22.	Přeplatek (+) / Nedoplatek (-)	3 755

I v rámci tohoto ročního zúčtování vychází přeplatek na dani, a to ve výši 3755 Kč, a to z důvodu, že měl zaměstnanec po část roku příjmy daněné pouze v pásmu 15% a po část roku i ve 23% pásmu daně. V rámci ročního zúčtování se část příjmů „přelila z pásma 23% do pásma 15%“).

Příklad č. 3. Zaměstnanec s měsíčním příjmem 280000 Kč pracoval do 15. 4. u jednoho zaměstnavatele a od 16. 4. u dalšího postupného zaměstnavatele se stejnou odměnou 280000 Kč. Za měsíc duben podepsal Prohlášení k dani u obou těchto plátců (slevu na dani uplatnil pouze první z nich) a u obou obdržel poměrnou část odměny, tj. 140000 Kč. Ani u jednoho z nich nebyla uplatněna v tomto měsíci vyšší sazba daně, protože příjem byl nižší než 155644 Kč. Při provádění ročního zúčtování musí zákonitě vzniknout nedoplatek na dani, protože celkový příjem za měsíc duben činí rovněž 280000 Kč a měla být uplatněna daň 23%, což si ukážeme na tomto příkladu:

1.	Úhrn příjmů od všech plátců - dílčí základ daně	3 360 000
9.	Základ daně snížený o nezd. části (zaokr. na celá sta dolů)	3 360 000
10.	Vypočtená daň	623 382
12.	Sleva na poplatníka	30 840
20.	Daň po slevách na dani (částka musí být větší nebo rovna 0)	592 542
21.	Úhrn skutečně sražených záloh na daň (po slevách na dani)	582 593
22.	Přeplatek (+) / Nedoplatek (-)	-9 948

V tomto případě vychází nedoplatek na dani ve výši 9948 Kč, který je způsoben tím, že přecházel do jiného zaměstnání v průběhu měsíce a ani u jednoho z postupných plátců se v tomto měsíci nedostal do 23% pásma daně...

Podle § 38ch odst. 5 ZDP se případný nedoplatek z ročního zúčtování poplatníkovi nesráží. Pokud by byl ale tento zaměstnanec povinen podat z nějakého důvodu daňové přiznání, tak nedoplatek vrátí.

POZOR: případů s nedoplatky na dani může být zejména u vysokopříjmových skupin zaměstnanců více a je třeba jim věnovat zvýšenou pozornost.

Příklad č. 4. Zaměstnanec s příjmem 40000 Kč obdržel v měsíci březnu roční odměnu ve výši 160000 Kč. V tomto měsíci u něho byla uplatněna 23% sazba daně z částky 44356 Kč ((160000+40000)-155644). Výpočet ročního zúčtování by vypadal takto:

1.	Úhrn příjmů od všech plátců - dílčí základ daně	640 000
9.	Základ daně snížený o nezd. části (zaokr. na celá sta dolů)	640 000
10.	Vypočtená daň	96 000
12.	Sleva na poplatníka	30 840
20.	Daň po slevách na dani (částka musí být větší nebo rovna 0)	65 160
21.	Úhrn skutečně sražených záloh na daň (po slevách na dani)	68 708
22.	Přeplatek (+) / Nedoplatek (-)	3 548

V rámci ročního zúčtování se mu vrátí přeplatek na dani 3548 Kč, který vznikl z uplatnění 23% sazby daně v měsíci březnu, kdy mu byla vyplacena roční odměna a jeho příjem překročil 4násobek průměrné mzdy (kontrolní výpočet 8% z 44356 = 3548 Kč).

Příklad č. 5. Zaměstnanec (student) má jeden pracovní poměr na 10000 Kč měsíčně, a kromě toho má u jiného zaměstnavatele uzavřenou po celý rok dohodu o provedení práce na 10000 Kč měsíčně. Podepsané prohlášení k dani má pouze u prvního zaměstnavatele. První zaměstnavatel mu nesráží žádnou daň, protože má podepsané prohlášení k dani a uplatní si slevu na poplatníka. Druhý zaměstnavatel mu sráží srážkovou daň 15%. Tento zaměstnanec by si nemusel podat daňové přiznání a mohl by požádat prvního zaměstnavatele o provedení ročního zúčtování. V jeho případě by ale bylo výhodné, aby si podal daňové přiznání a do něho zahrnul i příjmy z dohody o provedení práce daněné srážkovou daní.

	Zaměstnavatel č.1 PP (10000)	Zaměstnavatel č. 2 DPP (10000)	do daňového přiznání
Příjmy – základ daně	120000	120000	240000
daň celkem	-	-	36000
sleva na dani	-	-	30840
daň po slevě			5160
na dani zapláceno	0	18000	18000
přeplatek			+12840

Tento příklad ukazuje případ, kdy se zaměstnanci vyplatí si překlasifikovat srážkovou daň na zálohovou...

Příklad č. 6. Zaměstnanec u nás nastoupil od měsíce března a předtím byl na Úřadu práce. V lednu 2023 nás požádal jako posledního plátce v roce o provedení ročního zúčtování. U nás měl příjem 25000 Kč měsíčně. V rámci ročního zúčtování si chce uplatnit nezdánitelnou částku z titulu zaplaceného pojistného na soukromé životní pojištění ve výši 12000 Kč.

1.	Úhrn příjmů od všech plátců - dílčí základ daně	250 000
5.	Nezdánitelné části - pojistné na soukromé životní pojištění	12 000
8.	Nezdánitelné části celkem	12 000
9.	Základ daně snížený o nezd. části (zaokr. na celá sta dolů)	238 000
10.	Vypočtená daň	35 700
12.	Sleva na poplatníka	30 840
20.	Daň po slevách na dani (částka musí být větší nebo rovna 0)	4 860
21.	Úhrn skutečně sražených záloh na daň (po slevách na dani)	11 800
22.	Přeplatek (+) / Nedoplatek (-)	6 940

Tomuto zaměstnanci vychází přeplatek na dani ve výši 6940 Kč, což odpovídá dvojnásobku slevy na dani na poplatníka ($2 \times 2570 = 5140$) za měsíce, ve kterých byl na Úřadu práce a zbytek je 15% z platby na životní pojištění ($12000 \times 0,15 = 1800$). Přeplatek na dani je vyšší než 50 Kč a vrátí se poplatníkovi nejpozději při zúčtování mzdy za měsíc březen.

Příklad č. 7. Zaměstnanec u nás nastoupil 1. dubna 2022, jedná se o Ukrajince s vízem dočasné ochrany. Pracoval u nás do konce roku, můžeme mu zpracovat roční zúčtování? A pokud ano, tak za jakých podmínek. Prohlášení podepsal od nástupu a jeho mzda je 28000 Kč měsíčně.

Ano, roční zúčtování provést můžete, pokud vás o to zaměstnanec požádá (jste jeho poslední plátce v roce). V tomto případě se jedná o daňového nerezidenta ČR a ten je v ČR povinen vypořádat daň z příjmů přijatých za práci na území ČR. Tzn. že jeho případné příjmy na Ukrajině u nás nemají žádný vliv. On zůstává rezidentem Ukrajiny a svou povinnost z celosvětových příjmů je povinen řešit tam. U nás řeší jen příjmy obdržené u nás. Jako nerezident může podepsat Prohlášení a uplatnit slevu na poplatníka. Sleva na vlastní studium u nás asi nepřichází v úvahu. Na ostatní slevy a na zvýhodnění na děti nárok nemá, a to ani kdyby prokázal na FÚ, že 90% jeho celosvětových příjmů pochází od nás, protože se nejedná o rezidenta EU anebo EHP. Tomuto konkrétnímu zaměstnanci by se požádat o roční zúčtování dokonce vyplatilo. Ukážeme si na výpočtu ročního zúčtování.

1.	Úhrn příjmů od všech plátců - dílčí základ daně	252 000
9.	Základ daně snížený o nezd. části (zaokr. na celá sta dolů)	252 000
10.	Vypočtená daň	37 800
12.	Sleva na poplatníka	30 840
20.	Daň po slevách na dani (částka musí být větší nebo rovna 0)	6 960
21.	Úhrn skutečně sražených záloh na daň (po slevách na dani)	14 670
22.	Přeplatek (+) / Nedoplatek (-)	7 710

Jak je vidět na příkladu výpočtu, tomuto zaměstnanci vznikne přeplatek na dani z titulu nevyužití měsíční slevy na poplatníka v měsících leden až březen – kontrolní výpočet $3 \times 2570 = 7710$ Kč. Sleva na poplatníka totiž náleží celá v plné výši nebo nenáleží vůbec, k jejímu dělení nedochází.

Příklad č. 8. Jak máme provést správně roční zúčtování u zaměstnance, který má příjem 45000 Kč měsíčně, podepsal Prohlášení, a má k dispozici auto pro služební i pro soukromé účely a z tohoto důvodu jsme mu za 1-6/2022 dodávali ke mzdě 1% vstupní ceny tohoto vozu (tedy 30000Kč, vstupní cena je 3 mil.). Protože je toto auto nízkoemisní, tak ve druhé polovině roku dodáme jen 0,5%, tedy 15000 Kč.

1.	Úhrn příjmů od všech plátců - dílčí základ daně	720 000
9.	Základ daně snížený o nezd. části (zaokr. na celá sta dolů)	720 000
10.	Vypočtená daň	108 000
12.	Sleva na poplatníka	30 840
20.	Daň po slevách na dani (částka musí být větší nebo rovna 0)	77 160
21.	Úhrn skutečně sražených záloh na daň (po slevách na dani)	90 660
22.	Přeplatek (+) / Nedoplatek (-)	13 500

Tomuto zaměstnanci jste 6 měsíců danili jeho měsíční příjem navýšený o 1%, tedy o 30000 Kč za bezplatné používání vozidla, ve druhé půli roku měsíční příjem navýšený o 0,5%, tedy 15000 Kč. Jeho roční základ daně je $6 \times (45000 + 30000) + 6 \times (45000 + 15000) = 810000$ Kč. Dle pokynu GŘ ze dne 30. 6. 2022 bude rozdíl v danění za 1-6/2022 zohledněn v ročním zúčtování snížením základu daně. V tomto případě o 90000 Kč (6×15000). Do řádku 1 – úhrn všech příjmů se tedy neuvede 810000 Kč, ale 720000 Kč ($810000 - 90000$). Na dani pak vznikne přeplatek ve výši 13500 Kč, který odpovídá 15% z 90000 Kč.

IX/ DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ NA VYŽIVOVANÉ DÍTĚ

Daňové zvýhodnění na vyživované dítě se v roce 2022 nezměnilo, zůstává na první dítě nadále **15204 Kč**, na druhé dítě **22320 Kč** a na třetí a každé další dítě **27840 Kč**.

Jinak zůstává v platnosti, že se daňové zvýhodnění může poskytnout formou **slevy na dani** (až do výše daňové povinnosti) nebo formou **daňového bonusu**. Horní hranice ročního daňového bonusu (60300 Kč) je od roku 2021 zrušena.

Nárok na daňový bonus vzniká zaměstnanci při ročním příjmu ve výši šestinásobku minimální mzdy, platné k 1. 1. zdaňovacího období, která byla ve výši 16200 Kč. Tzn., že nárok na roční daňový bonus vznikne u příjmu **97200 Kč** nebo vyšším. Do

příjmů pro posouzení dodržení této hranice se zahrnují od roku 2018 pouze příjmy podle §§ 6 a 7 ZDP.

Příklady ročního zúčtování u zaměstnanců, kteří uplatňují daňové zvýhodnění na děti (úmyslně nejsou v některých příkladech uváděny nezdanielné částky nebo další slevy na dani – díky tomu by pochopitelně vycházely přeplatky na dani vyšší...):

Příklad č. 9. Zaměstnanec s příjmem 40000 Kč měsíčně má dvě děti a v rámci ročního zúčtování si přinesl potvrzení penzijní společnosti, že zaplatil částku z titulu vlastní platby na penzijní připojištění ve výši 24000 Kč. Kromě toho přinesl potvrzení, že na „školkovném“ zaplatil za starší dítě částku 18000 Kč. Daňový bonus v průběhu roku nepobíral a na zálohách na daň zaplatil 3636 Kč.

1.	Úhrn příjmů od všech plátců - dílčí základ daně	480 000
5.	Nezdanielné části - penzijní připojištění	24 000
8.	Nezdanielné části celkem	24 000
9.	Základ daně snížený o nezd. části (zaokr. na celá sta dolů)	456 000
10.	Vypočtená daň	68 400
12.	Sleva na poplatníka	30 840
18.	Sleva za umístění dítěte /*	16 200
19.	Slevy na dani celkem	47 040
20.	Daň po slevách na dani (částka musí být větší nebo rovna 0)	21 360
21.	Úhrn skutečně sražených záloh na daň (po slevách na dani)	3 636
23.	Daňové zvýhodnění - nárok celkem (15204+22320)	37 524
24.	Daňové zvýhodnění - z toho sleva na dani	21 360
25.	Daňové zvýhodnění - daňový bonus (ř.23-ř.24)	16 164
26.	Zúčtování záloh na daň po slevě - daň po slevě (ř. 20-ř. 24)	0
27.	Zúčtování záloh na daň po slevě - rozdíl na dani po slevě (ř.21-ř.26)	3 636
28.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů - vyplacené měsíční bonusy	0
29.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů - rozdíl na bonusu (ř.25-ř.28)	16 164
30.	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a bonusu (ř.27+ř.29)	19 800
31.	Doplatek ze zúčtování - a) přeplatek na dani po slevě	3 636
	Doplatek ze zúčtování - b) doplatek na daňovém bonusu	16 164

/* zde je dána maximální výše slevy za umístění na jedno dítě 16200 Kč

Tomuto zaměstnanci bude vrácen doplatek ze zúčtování ve výši 19800 Kč, který se skládá z přeplatku na dani 3636 Kč a doplatku na daňovém bonusu ve výši 16164 Kč. Přeplatek vznikl jednak díky uplatnění nezdanielné částky na penzijní připojištění ale hlavně uplatněním slevy za umístění dítěte. Částka přeplatku na dani by se zahrнула do příjmů pro zjištění nároku na dávky SSP, doplatek na daňovém bonusu nikoliv.

Příklad č. 10. Zaměstnankyně s 2 dětmi měla v roce 2022 dva pracovní poměry, jeden na 7000 Kč měsíčně a druhý rovněž na 7000 Kč měsíčně. Podepsané prohlášení k dani měla pouze u prvního zaměstnavatele. První zaměstnavatel jí nesrážel žádnou daň, protože měla podepsané prohlášení k dani a uplatnila se sleva na poplatníka, ale daňový bonus jí nevyplácel, protože v jednotlivých

měsících nedosáhla poloviny minimální mzdy (8100 Kč). Druhý zaměstnavatel jí srážel zálohovou daň 15%. Kromě toho měla v průběhu roku jednu dohodu o provedení práce na 10000 Kč, která byla zdaněna 15% srážkovou daní. Tato zaměstnankyně si musí podat za rok 2022 daňové přiznání ze zákona (§ 38g odst. 2 – má více plátců současně). V jejím případě ale bude výhodné, aby si do daňového přiznání zahrnula i příjem z dohody o provedení práce daněný srážkovou daní.

	zaměstnavatel č. 1 (PP 7000)	zaměstnavatel č. 2 (PP 7000)	zaměstnavatel DPP 10000	do daňového přiznání
příjmy	84000	84000	10000	178000
daň celkem	-	-	-	26700
sleva na dani	-	-	-	30840
daň po slevě				0
daňové zvýh. na 2 děti				15204+22320 = 37524
daňové zvýh. – sleva na dani				0
na dani zaplac.	0	12600	1500	14100
přepl. na dani				+ 14100
daňový bonus				+ 37524

Této zaměstnankyni se vrátí v daňovém přiznání částka 51624 Kč. Tento příklad ukazuje, že se zaměstnankyni s více nižšími příjmy vrátí, jak zálohová daň uplatněná u druhého zaměstnavatele, tak srážková daň z dohody o provedení práce, a ještě jí bude vyplacen daňový bonus, protože za rok 2022 splní podmínku 6násobku minimální mzdy (tj. $6 \times 16200 = 97200$ Kč).

Příklad č. 11. Zaměstnanec s příjmem 47000 Kč měsíčně má 4 děti. Manželka nepracuje, protože je na rodičovské dovolené s nejmladším dítětem. Na zálohách na daň nic neplatil a obdržel daňové bonusy ve výši 36528 Kč. Po skončení roku si přinesl potvrzení od zařízení péče o děti předškolního věku, že zaplatil za umístění 2 dětí částku ve výši 28000 Kč (14000+14000) Výpočet ročního zúčtování by u něho vypadal takto:

1.	Úhrn příjmů od všech plátců - dílčí základ daně	564 000
9.	Základ daně snížený o nezd. části (zaokr. na celá sta dolů)	564 000
10.	Vypočtená daň	84 600
12.	Sleva na poplatníka	30 840
13.	Sleva na manželku	24 840
18.	Sleva za umístění dítěte	28 000
19.	Slevy na dani celkem	83 680
20.	Daň po slevách na dani (částka musí být větší nebo rovna 0)	920
21.	Úhrn skutečně sražených záloh na daň (po slevách na dani)	0
23.	Daňové zvýhodnění - nárok celkem (15204+22320+27840+27840)	93 204
24.	Daňové zvýhodnění - z toho sleva na dani	920
25.	Daňové zvýhodnění - daňový bonus (ř.23-ř.24)	92 284
26.	Zúčtování záloh na daň po slevě - daň po slevě (ř. 20-ř. 24)	0
27.	Zúčtování záloh na daň po slevě - rozdíl na dani po slevě (ř.21-ř.26)	0
28.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů - vyplacené měsíční bonusy	36 528
29.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů - rozdíl na bonusu (ř.25-ř.28)	55 756
30.	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a bonusu (ř.27+ř.29)	55 756
31.	Doplatek ze zúčtování - a) přeplatek na dani po slevě	0
	Doplatek ze zúčtování - b) doplatek na daňovém bonusu	55 756

Tomuto zaměstnanci se poskytne doplatek ze zúčtování ve výši 55756 Kč, který se skládá pouze z doplatku na daňovém bonusu. Na tomto příkladu je vidět, že i pokud má někdo vyšší příjmy, tak si díky zrušení ročního stropu daňového bonusu (60300 Kč) může uplatnit děti i do výše 92284 Kč. Podle znění ZDP platného do konce roku 2020 by byl doplatek na daňovém bonusu o 31984 Kč nižší (92284-60300).

X/ Vrácení daně

V případě, že na řádce 22 bude přeplatek na dani vyšší než 50 Kč, vrátí se poplatníkovi nejpozději ve zúčtování mzdy za měsíc březen 2023. Pokud je doplatek ze zúčtování na ř. 30 vyšší než 50 Kč, vrátí se poplatníkovi rovněž **nejpozději v zúčtování mzdy za měsíc březen 2023**. O vrácený přeplatek si sníží plátce daně nejbližší odvody záloh nebo může požádat o vrácení přeplatku podle § 155 zákona 280/2009 Sb., daňového řádu. Správce daně by měl přeplatek vrátit do 30 dnů ode dne obdržení žádosti.

V případě, že **vznikne nedoplatek** na dani, tak se od poplatníka **nevybere**.

NA CO SI DÁT POZOR PŘI ROČNÍM ZÚČTOVÁNÍ ZA ROK 2022

- **zkontrolovat nedoplatky na dani**

V případě zjištění nedoplatku na dani je pravděpodobné, že v průběhu roku nebyla daň správně sražena a je vhodné zkontrolovat výpočet záloh v průběhu roku. Výpočet zálohy daně je konstruován tak, aby k nedoplatkům nedocházelo. Může se ovšem stát, že například poplatník změnil zaměstnavatele v průběhu měsíce a u obou mu byla uplatněna sleva na poplatníka.

- jestli není poplatník povinen podat daňové přiznání

např. pokud víme, že náš zaměstnanec měl v průběhu roku ještě dalšího souběžného zaměstnavatele (např. byl členem volební komise a odměna překročila 3500 Kč nebo pobírá někde odměnu vyšší než 3500 Kč jako neuvolněný člen zastupitelstva) a musela mu být z tohoto příjmu sražena zálohová daň, **je povinen si sám podat daňové přiznání**, protože měl v tomto případě více plátců současně.

- jestli není **poskytnut daňový bonus** u zaměstnance, který nedosáhl příjmu alespoň **97200 Kč** (tj. 6násobku minimální mzdy)

Na daňové bonusy, které mu byly poskytnuty v měsících, kdy dosáhl alespoň poloviny minimální mzdy, ale nárok neztrácí. Pokud by musel podat tento poplatník daňové přiznání, musí vrátit i řádně vyplacené daňové bonusy v jednotlivých měsících, jestliže nedosáhl celkového ročního příjmu alespoň 97200 Kč.

- U všech **daňových nerezidentů se může vždy odečíst celých 30840 Kč (případně ještě sleva na studium)**, ale nelze uplatnit nezdaniitelné částky, slevy na dani a daňové zvýhodnění na děti.

Rezidenti státu EU nebo EHP by si mohli **uplatnit nezdaniitelné částky, slevy na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b) až f) a g) a daňové zvýhodnění na dítě v rámci** daňového přiznání, kde budou muset prokázat, že 90% jejich veškerých příjmů pochází z ČR. Zároveň musí předložit **potvrzení zahraničního správce daně o výši příjmů ze zahraničí**.

- **zkontrolovat**, zda nejsou vyplněny v Potvrzení o zdanitelných příjmech řádky s **doplatky mzdy z předchozích let**

Pokud je vyplněn v Potvrzení o zdanitelných příjmech řádek 4. není možné provést roční zúčtování záloh. Tito poplatníci si musí vždy podat daňové přiznání.

- zeptat se zaměstnance, který nově nastoupil a má **vyplněný řádek 15 Potvrzení o zdanitelných příjmech, zda pojistnou smlouvu nezrušil**

Pokud pojistnou smlouvu zrušil, musí si podat daňové přiznání a jako příjem podle § 6 v něm uvést veškeré od daně osvobozené příspěvky zaměstnavatele na životní pojištění poskytnuté po 1. 1. 2015.

ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH U NĚKTERÝCH SPECIFICKÝCH SKUPIN ZAMĚSTNANCŮ

- ZAMĚSTNANCI, KTERÝM NEBYLA VYPLACENA CELÁ MZDA ZA ROK 2022 ANI DO 31. 1. 2023

U těchto zaměstnanců se provede roční zúčtování pouze ze skutečně vyplacených příjmů. Zde bude pravděpodobně vrácena vyšší částka formou přeplatku na dani, protože slevy na dani a daňové zvýhodnění na dítě se uplatní za celý rok. V roce,

kdy jim budou tyto mzdy doplacený, ale dojde k tomu, že jejich daňová povinnost bude naopak vyšší a z toho důvodu si musí vždy podat daňové přiznání.

- CIZINCI

Zde je třeba rozlišit, zda se jedná o **daňového rezidenta** (tj. ten, kdo má daňovou povinnost z celosvětových příjmů v ČR) nebo o **daňového nerezidenta**, který má daňovou povinnost pouze z příjmů ze zdrojů v ČR (zde se typicky pro rok 2022 bude jednat o uprchlíky z Ukrajiny). **Mzda** za práci vykonávaná na našem území má vždy **zdroj na území ČR**.

- **Cizinec, daňový rezident ČR** by u nás měl mít bydliště nebo se zde obvykle zdržovat (dále by zde měl mít „středisko svých zájmů“, tj. zaměstnání, rodinu a volnočasové aktivity...) a pokud měl příjmy ze závislé činnosti u nás – může, v případě, že měl podepsané prohlášení k dani, požádat o roční zúčtování a uplatnit všechny nezdanitelné částky podle § 15, slevy na dani podle § 35ba, které řádně prokáže a může uplatnit i daňové zvýhodnění na děti (§ 35c).

- **Cizinec, daňový nerezident v ČR ani v EU ani v EHP**: zde se jedná o uprchlíky z Ukrajiny. Tito mají u nás daňovou povinnost jen z příjmů na území ČR, proto nás jejich případné příjmy na Ukrajině začátkem roku nezajímají. Sledovat u nich budeme pouze období, kdy pobývali na území naší republiky. Po tuto dobu by měli mít podepsané prohlášení nebo být hlášeni na úřadu práce, abychom jim mohli zpracovat roční zúčtování. Protože u nich uplatníme celou slevu na poplatníka, přestože zde nepracovali celý rok, dojde u nich k přeplatku na dani.

- **Cizinec, daňový rezident členského státu EU nebo EHP** (v ČR daňový nerezident), pokud by u nás měl pouze příjmy ze závislé činnosti, mohl by si požádat o provedení ročního zúčtování (předpokladem je podpis prohlášení k dani). U něho by se mohla uplatnit pouze základní sleva na dani (30840 Kč) a sleva na dani na studenta (4020 Kč). Nezdanitelné částky si může uplatnit pouze v případě, že je **90% všech jeho příjmů ze zdrojů na území ČR, a to formou podání daňového přiznání**. Za stejných podmínek by si mohl uplatnit **slevu na manželku, na invalidity nebo slevu za umístění a daňové zvýhodnění na dítě**. **Výši příjmů ze zahraničí musí prokázat potvrzením zahraničního správce daně.**

POZOR – při posuzování, zda se jedná o rezidenta v ČR nebo ve státě, odkud tento cizinec pochází, je vhodné se podívat do platné smlouvy o zamezení dvojího zdanění s příslušným státem. Platné smlouvy o zamezení dvojího zdanění najdete na stránkách Ministerstva financí:

<https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/dvoji-zdaneni/prehled-platnych-smluv>.

V případě, že máte **jakoukoliv pochybnost** o rezidenci či nerezidenci, **považujte cizince za nerezidenta a uplatněte u něho pouze odpočet základní slevy**, případně částky na jeho studium. Pokud chce uplatnit další slevy na dani, nezdanitelné částky nebo daňové zvýhodnění na dítě, doporučte mu, aby požádal FÚ o určení daňového domicilu nebo aby si sám podal daňové přiznání, kde by měl prokázat, že je buď rezidentem ČR, nebo v případě neprokázání, že 90% jeho veškerých příjmů je z území ČR...

- ZAMĚSTNANCI POBÍRAJÍCÍ NÁHRADU ZA ZTRÁTU NA VÝDĚLKU

Zaměstnancům, kterým byla vyplacena náhrada za ztrátu na výděлку od Kooperativy nebo České pojišťovny nelze roční zúčtování za rok 2022 provést, pokud tato náhrada podléhala zálohové dani (tj. byla ve výši nad 3500 Kč). Jestliže byla náhrada za ztrátu na výděлку do 3500 Kč a byla z ní sražena srážková daň, bylo by

možné roční zúčtování provést, protože srážková daň do ročního zúčtování nevstupuje. Vyplacené náhrady za ztrátu na výdělku do 31. ledna 2023 se považují ještě za příjem zdaňovacího období roku 2022.

TISKOPIS DAŇOVÉHO PŘIZNÁNÍ

Zaměstnanec, který měl pouze příjmy ze závislé činnosti od více plátců současně, může vyplnit v roce 2022 **tiskopis 25 5405/D vzor č. 5 – Přiznání k dani z příjmů fyzických osob pro poplatníky mající pouze příjmy ze závislé činnosti...** Tento tiskopis má pouze 2 strany a budou jej moci použít všichni poplatníci, kteří měli **pouze příjmy ze závislé činnosti podle § 6**, a to i ti poplatníci, kteří si budou chtít překlasifikovat srážkovou daň z dohody o provedení práce, nebo i daňoví nerezidenti. Změnily se také pokyny k vyplnění tohoto tiskopisu, kde byl vydán pro rok 2022 nový vzor č. 7, kde jsou nové sazby apod.

Pro podání daňového přiznání za rok 2022 je ale možno použít i tiskopis 25 5405 **vzor č. 28** (je stejný jako v předchozím roce pouze se změnilly některé hodnoty a pokyny k jeho vyplnění viz vzor č. 30). Tento tiskopis budou muset podat všichni poplatníci, kteří měli některý z příjmů podle §§ 7 až 10 ZDP vyšší než 6000 Kč. Jinak má toto daňové přiznání (vzor č. 28) i nadále 3 stálé přílohy. Pokud zaměstnanec zároveň podnikal, vyplní ještě přílohu č. 1. V případě, že měl příjmy z pronájmu (§ 9) nebo ostatní příjmy (§ 10), vyplní ještě přílohu č. 2. Při příjmech ze zahraničí se vyplní příloha č. 3 případně samostatný list k příloze č. 3.

Upozornění Generálního finančního ředitelství pro ty, kteří podávají daňové přiznání a uplatňují nárok na daňové zvýhodnění, že **povinnou přílohou k prokázání nároku na daňové zvýhodnění je „Potvrzení zaměstnavatele druhého z poplatníků pro uplatnění nároku na daňové zvýhodnění pro účely podání daňového přiznání“**, zůstává v platnosti i pro podání daňového přiznání za rok 2022. Plátce uvede, na které děti druhý z poplatníků uplatňoval/neuplatňoval daňové zvýhodnění a v jaké výši. Tento tiskopis 25 5558 MFin 5558 vzor č. 2 je dostupný na webových stránkách <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danove-tiskopisy> (v sekci Daň z příjmů FO ze závislé činnosti – vyměřovací řízení).

DOTAZY K ROČNÍMU ZÚČTOVÁNÍ

Co bude muset udělat náš zaměstnanec, který prodal v roce 2022 pozemky, aniž splnil podmínku pro jejich osvobození od daně (tj. nově doba vlastnictví alespoň 10 let), ale prostředky z prodeje chce použít na obstarání vlastní bytové potřeby v budoucnu?

V tomto případě je osvobození od daně z příjmů vázáno na oznámení této skutečnosti správci daně, a to nejpozději do konce lhůty pro podání daňového přiznání za zdaňovací období roku 2022.

Zaměstnanec si chce uplatnit úroky z úvěru na chatu, kde má hlášené trvalé bydliště. Je to možné?

Dle stanoviska NSS je nutné posoudit, zda předmětná nemovitá věc typově odpovídá rodinnému domu a nelze bez dalšího vycházet pouze z údajů uvedených v katastru nemovitostí. Při zkoumání, zda se jedná o rodinný dům ve smyslu stavebního zákona, je nutné posoudit v každém konkrétním případě. Finanční správa tento názor

respektuje. Nicméně zaměstnavatel, který sráží daň pod svojí majetkovou odpovědností, není nadán vyšetřovací pravomocí. V případě, že tedy váš zaměstnanec chce takové úroky uplatnit, doporučte mu podání daňového přiznání. V ročním zúčtování je uplatnit určitě nedoporučujeme.

Může si zaměstnanec uplatnit slevu na manželku, která podniká jako OSVČ a za rok 2022 nebude mít skoro žádné příjmy. Jakým způsobem by nám manželka měla prokázat výši svých příjmů?

Pro uplatnění slevy na manželku by nesměl **příjem manželky z podnikání nesnížený o výdaje překročit částku 68000 Kč**. Prokazování příjmů druhého z manželů se provádí čestným prohlášením, tzn., že ji vepíše do Prohlášení k dani, kde je předtištěno, že její příjem nedosáhl 68000 Kč.

Započtou se dodávané příspěvky zaměstnavatele na ŽP do příjmů pro posouzení splnění podmínky 6násobku minimální mzdy (97200 Kč) pro vznik nároku na roční daňový bonus?

V § 6 odst. 9 písm. p) bodu 3. ZDP u příjmů od daně osvobozených se říká, že pokud dojde k předčasnému ukončení smlouvy na ŽP, na kterou zaměstnavatel přispíval, osvobození zaniká a příjmem podle § 6 ve zdaňovacím období, ve kterém k této skutečnosti došlo, jsou částky příspěvků na pojistné, které byly u pojištěného v roce výplaty nebo předčasného ukončení smlouvy a v uplynulých 10 letech od daně osvobozeny. Z uvedených §§ vyplývá, že i dodanění příspěvků zaměstnavatele na ŽP se **považuje za příjem podle § 6**. Pokud úhrn příjmů poplatníka spolu s dodávanou částkou příspěvků zaměstnavatele (dodávají se poskytnuté příspěvky až od roku 2015) dosáhne 97200 Kč, bude mít tento poplatník dokonce i nárok na roční daňový bonus v rámci daňového přiznání.

Jaké budou nově možnosti uplatnění daňového zvýhodnění na děti u rodiny, kde každý z poplatníků měl jedno dítě z předchozího vztahu a jedno dítě mají společné a v prosinci uzavřeli sňatek?

Než uzavřeli sňatek, na pozici jedna měli oba uvedeni dítě společné (jeden s N, druhý uplatňoval), a na pozici 2 měli každý svoje dítě z předchozího vztahu – v tomto uspořádání nedosáhli na pozici 3. Od měsíce ledna je situace jiná, děti z předchozích vztahů se staly dětmi druhého z manželů, a proto se bude moci uplatnit daňové zvýhodnění na základě dohody manželů. Teoreticky si může všechny děti uplatnit jeden nebo druhý z nich, protože se jedná o děti druhého z manželů žijící ve společně hospodařící domácnosti. Možná je i varianta jejich rozdělení mezi manžely, ale vždy se bude jednat o dítě první, druhé nebo třetí.

2/ JAKÝ VZOR PROHLÁŠENÍ A ŽÁDOSTI POUŽÍT PRO ROK 2022 A 2023?

Dochází k ukončení postupného přechodu od dvoulistu Prohlášení a Žádosti v papírové podobě (bez možnosti zaslat zaměstnavateli elektronicky) na samostatný list Prohlášení a samostatný list Žádosti umožňující mimo tištěného osobního předání i elektronické zaslání zaměstnavateli.

GFŘ na svých stránkách zveřejnilo nové vzory tiskopisů pro rok 2022 a 2023, viz DIS 11/2022 strana 17-18. Doporučené tiskopisy tedy jsou:

- **Žádost o roční zúčtování** záloh a daňového zvýhodnění za zdaňovací období 2022, MFin 25 5457/B **vzor č. 3**. Tento vzor je rozšířen o slevu na zastavenou exekuci. **Vzor č. 2** lze použít v případě, že poplatník neuplatňuje slevu na zastavenou exekuci (vzor č. 2 zahrnuje uplatnění úroků z úvěru na financování bytových potřeb). **Vzor č. 1** lze použít v případě, že poplatník neuplatňuje ani úrok z úvěru ani slevu na zastavenou exekuci.
- **Prohlášení poplatníka daně z příjmů ze závislé činnosti**, MFin 25 5457 **vzor č. 26**. V listinné podobě lze stále použít starší vzor č. 25 včetně žádosti o roční zúčtování, pokud poplatník neuplatňuje úroky z úvěru nebo slevu na zastavenou exekuci. Nicméně GŘP použití tiskopisu č. 25 již nedoporučuje, a navíc to nelze plátcům doporučit ani kvůli přehlednosti tiskopisů pro práci mzdové účetní. Oba tiskopisy mají zásadně jiný vzhled a mzdové účetní značně zjednoduší práci, pokud bude pracovat pouze s jedním vzorem, a to s novějším vzorem č. 26.

Pro rok 2022 doporučujeme přejít plně na tiskopisy Prohlášení k dani vzor č. 26 a Žádost o roční zúčtování záloh vzor č. 3...

3/ PŘEDKLÁDÁNÍ TISKOPISŮ „VYÚČTOVÁNÍ DANĚ Z PŘÍJMŮ ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI“ A „VYÚČTOVÁNÍ DANĚ VYBÍRANÉ SRÁŽKOU PODLE ZVLÁŠTNÍ SAZBY DANĚ“

Jaké jsou lhůty pro podání vyúčtování za zdaňovací období 2022?

Vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti se podává podle § 38j odst. 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, kde je uvedeno, že plátcé daně je povinen podat vyúčtování do dvou měsíců po uplynutí kalendářního roku, pokud plátcé daně podá vyúčtování elektronicky, je lhůta pro podání do 20. března. Vzhledem k tomu, že počátkem roku mají být všem podnikající fyzickým osobám zřízeny datové schránky, budou mít tyto osoby po zpřístupnění datových schránek povinnost podávat Vyúčtování elektronicky.

Lhůta pro podání za rok 2022 - *středa 1. března 2023 (papírová forma).*

Elektronická forma za rok 2022 - *pondělí 20. března 2023.*

Lhůta pro podání **Vyúčtování daně z příjmů vybírané srážkou** není upravena žádným z ustanovení zákona o daních z příjmů, a proto platí obecné ustanovení zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád. Dle ustanovení § 137 odst. 2 daňového řádu se vyúčtování podává do 3 měsíců po uplynutí kalendářního roku.

Lhůta pro podání VDA DPS za rok 2022 – 3. dubna 2023. Dochází k posunu lhůty pro podání v souladu s § 33 odst. 4 daňového řádu, podle kterého „*případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den*“.

Jaké vzory tiskopisu "Vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti" se mají použít za zdaňovací období 2022?

Za zdaňovací období 2022 zůstává v platnosti tiskopis 25 5459 MFin – **vzor č. 24**. Pokyny byly aktualizovány novým vzorem č. 27 (**Tiskopis 25 5459/1 MFin 5459/1 – vzor č. 27**).

Veškeré opravy předcházejících období je nutné provádět pouze formou dodatečného vyúčtování k příslušnému zdaňovacímu období. Pokud plátce daně provádí opravy, zároveň vyplní přílohu č. 3 popř. přílohu č. 4 a současně uvede důvody, které vedly k podání dodatečného vyúčtování.

Příloha č. 1 Vyúčtování s názvem „Počet zaměstnanců ke dni 1. 12. 2021 (Tiskopis 25 5490/1 - MFin5490/1 – vzor č. 22)

Kód obce (ZÚJ – základní územní jednotka), ve kterém je umístěno místo výkonu práce plátce daně pro účely vyplnění sloupce 06 naleznete ve vyhlášce 249/2022 Sb., o procentním podílu jednotlivých obcí na částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů.

Příloha č. 2 Vyúčtování s názvem „Přehled souhrnných údajů zaznamenaných na mzdových listech poplatníků uvedených v § 2 odst. 3 zákona o daních z příjmů“ (Tiskopis 25 5530 MFin 5530 – vzor č. 15)

Připomínáme, že v souladu se Směrnicí Rady EU 2011/16/EU o spolupráci v oblasti daní se do přílohy samostatně uvádějí odměny členů orgánů právnických osob (včetně příjmů za práci jednatele).

Přílohy č. 3 a 4 Vyúčtování s názvem „Příloha k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti o dodatečných opravách záloh na daň po slevě a daně vypočtené z ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění“ (Tiskopis 25 5490 MFin 5490 – vzor č. 17) a „Příloha k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti o dodatečných opravách měsíčního daňového bonusu a doplatku na daňovém bonusu z ročního zúčtování daňového zvýhodnění podle § 38i § (Tiskopis 25 5531 MFin 5531 – vzor č. 12) zůstávají oproti předchozímu roku beze změn.

Jaký vzor Vyúčtování daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z příjmů fyzických/právnických osob je platný za zdaňovací období 2022?

V souladu s Vyhláškou o povinných vzorech daňových tiskopisů je i pro zdaňovací období 2022 povinný tiskopis „**Vyúčtování daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z příjmů fyzických /právnických osob**“ 25 5466 (MFin 5466 - vzor č. 18) včetně „**Pokynů k vyplnění vyúčtování daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z příjmů fyzických nebo právnických osob**“ tiskopis 25 5466/1 (MFin 5466/1 vzor č. 18.).

4/ ZMĚNY V NV 341/2017 Sb., O PLATOVÝCH POMĚRECH ZAMĚSTNANCŮ VE VEŘEJNÝCH SLUŽBÁCH A SPRÁVĚ A NV 304/2014 Sb., O PLATOVÝCH POMĚRECH STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ

NV 464/2022 Sb. ze dne 21. 12. 2022 se mění:

- 1) NV 341/2017 Sb. o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě takto:

V § 5 odstavec 2 nově zní:

(2) *Zaměstnanci, který není zaměstnancem uvedeným v § 303 odst. 1 zákoníku práce nebo úředníkem územního samosprávného celku podle § 2 odst. 4 zákona o*

úřednících územních samosprávných celků, přísluší platový tarif stanovený podle stupnice platových tarifů uvedené v příloze č. 2 k tomuto nařízení, je-li:

- a) pracovníkem v sociálních službách nebo sociálním pracovníkem v zařízení sociálních služeb, u poskytovatele sociálních služeb, který vykonává činnost v sociálních službách nebo podle zvláštních právních předpisů při pomoci v hmotné nouzi, v sociálně-právní ochraně dětí, ve škole a školském zařízení, ve věznici, v zařízení pro zajištění cizinců a v azylovém zařízení,
- b) sociálním pracovníkem u poskytovatele zdravotních služeb, nebo
- c) manželským nebo rodinným poradcem."

V § 5 odstavec 5 nově zní:

"(5) Zaměstnanci přísluší platový tarif stanovený podle stupnice platových tarifů uvedené v příloze č. 5 k tomuto nařízení, je-li

- a) pedagogickým pracovníkem podle § 2 zákona o pedagogických pracovnících, nebo
- b) akademickým pracovníkem státní vysoké školy podle zákona o vysokých školách."

V §4 – zařazení zaměstnance do platového stupně, došlo k **narovnání odpočtu let** praxe při zařazení zaměstnance do 11.-16. platové třídy. Zaměstnancům, kteří dosáhli vyššího odborného vzdělání se budou nově shodně odečítat 2 roky, jako zaměstnancům, kteří dosáhli vysokoškolského vzdělání v bakalářském studijním oboru.

Podle přechodného ustanovení článku II.: Zaměstnanci, který dosáhl jen vyššího odborného vzdělání a byl mu proveden odečet praxe podle § 4 odst. 7 písm. c) nebo d) nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto nařízení, **přepočítá zaměstnavatel dobu praxe** podle nařízení vlády č. 341/2017 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto nařízení.

2) NV 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců:

Podle přechodného ustanovení článku IV.: Státnímu zaměstnanci, který dosáhl jen vyššího odborného vzdělání a byl mu proveden odečet praxe podle § 3 odst. 5 písm. b) nebo podle § 3 odst. 6 písm. c) nebo d) nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto nařízení, a zaměstnanci, který dosáhl jen vyššího odborného vzdělání a byl mu proveden odečet praxe podle § 6a odst. 1 písm. c) a d) nařízení vlády č. 304/2014 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto nařízení, přepočítá služební orgán dobu praxe podle nařízení vlády č. 304/2014 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti toho nařízení. U státního zaměstnance, který dosáhl jen vyššího odborného vzdělání a je zařazen nebo jmenován na služební místo zařazené v 11. až 16. platové třídě podle § 201 odst. 1 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, se ustanovení věty první nepoužije.

5/ ZMĚNY VE VYHLÁŠCE 79/2013Sb., O PRACOVNĚLÉKAŘSKÝCH SLUŽBÁCH

Zákonem 452/2022 Sb. došlo ke změnám ve vyhlášce 79/2013 Sb. A to zejména u periodických prohlídek. Změny doznal zejména §11. Shrňme si aktuální pravidla:

Periodická prohlídka (§11) u zaměstnanců vykonávajících práci zařazenou podle zákona o ochraně veřejného zdraví:

- a) **V kategorii první** se provádí, **pokud to zaměstnanec nebo zaměstnavatel** vyžadují jednou za 6 let nebo jednou za 4 roky, jde-li o zaměstnance, který dovršil 50 let věku (poprvé se provede v návaznosti na předchozí periodickou prohlídku).
- b) **V kategorii druhé** se provádí, **pokud to zaměstnanec nebo zaměstnavatel** vyžadují jednou za 4 roky nebo jednou za 2 roky, jde-li o zaměstnance, který dovršil 50 let věku (poprvé se provede v návaznosti na předchozí periodickou prohlídku).
- c) **V kategorii druhé rizikové a kategorii třetí** se provádí jednou za 2 roky.
- d) **V kategorii čtvrté** jednou za 1 rok.

Periodická prohlídka u zaměstnanců vykonávajících práci nebo činnost, jejichž **součástí je profesní riziko**, pokud není pro provedení periodické prohlídky podle předchozího stanovena kratší lhůta, se provádí: jednou za 4 roky nebo jednou za 2 roky, jde-li o zaměstnance, který dovršil 50 let věku (poprvé se provede v návaznosti na předchozí periodickou prohlídku).

Periodické prohlídky se dále provádějí v případě prací stejného druhu vykonávaných **na základě dohod** o pracích konaných mimo pracovní poměr, pokud jde o práce v profesním riziku nebo konané podle jiného právního předpisu nebo **pokud provádění těchto prohlídek zaměstnanec či zaměstnavatel vyžaduje**.

Vyžaduje-li zaměstnanec nebo zaměstnavatel periodickou prohlídku, vystaví zaměstnavatel zaměstnanci žádost o provedení této prohlídky (§11 odst. 7).

Mimořádná prohlídka (§12) se i nadále provádí, byl-li výkon práce přerušen:

- Z důvodu nemoci po dobu delší než 8 týdnů, s výjimkou výkonu práce v kategorii první a není-li součástí práce profesní riziko.
- V důsledku úrazu s těžkými následky, nemoci spojené s bezvědomím nebo jiné těžké újmy na zdraví.
- Z jiných důvodů na dobu delší než 6 měsíců, nejedná-li se o přerušení výkonu práce z důvodu čerpání mateřské nebo rodičovské dovolené.

Mimořádná prohlídka po ukončení přerušení výkonu práce, se provede do 5 pracovních dnů ode dne nového započetí výkonu dosavadní práce.

Mimořádná prohlídka v neúplném rozsahu se v prvních dvou výše uvedených případech posuzuje na základě základního a dalších odborných vyšetření a výpisu ze zdravotnické dokumentace registrujícího poskytovatele (není třeba požadovat, pokud od vydání posledního posudku uplynula doba kratší než 6 měsíců nebo pokud to poskytovatel PLS nevyžaduje), popřípadě též lékařské zprávy ošetřujícího lékaře, který ukončil dočasnou pracovní neschopnost. Při provedení této prohlídky nedochází ke změně lhůty provedení periodické prohlídky stanovené při předchozí prohlídce podle §11, pokud z lékařského posudku nevyplývá jinak.

Mimořádná prohlídka v úplném rozsahu se ve třetím výše uvedeném případě posuzuje na základě základního a dalších odborných vyšetření a výpisu ze

zdravotnické dokumentace registrujícího poskytovatele. Při provedení této prohlídky se stanoví nová lhůta pro provedení další periodické prohlídky podle §11.

Paragraf 14a řeší **lékařské prohlídky ke vzdělávání nebo v průběhu vzdělávání**. Jsou jimi lékařská prohlídka uchazeče o vzdělání ve střední škole nebo vyšší odborné škole (před podáním přihlášky) a lékařská prohlídka žáka nebo studenta v průběhu vzdělávání při změně zdravotního stavu a před zařazením na praktické vyučování nebo praktickou přípravu. Periodická prohlídka se provádí 1x ročně pokud vykonává rizikové práce. Dnem rozhodným pro stanovení termínu periodické prohlídky je den vydání lék. Posudku před prvním zařazením na praktické vyučování. Lékařské prohlídky před prvním zařazením na praktické vyučování nebo periodická prohlídka se **provádějí na základě žádosti ředitele školy** (§14 odst. 2 písm. b) – jde-li o praktickou přípravu, vyžádá si ředitel školy od fyzické nebo právnické osoby, kde bude praktická příprava probíhat potřebné údaje.

Závěr: zásadní změny, ke kterým došlo jsou u periodické prohlídky v kategorii I a II bez profesního rizika, kde je možné provádět prohlídky jen na žádost zaměstnance nebo zaměstnavatele. Druhou změnou je vynětí zaměstnankyň po mateřské a rodičovské dovolené z povinnosti podstoupit mimořádnou prohlídku.

Podle **přechodného ustanovení** se pracovnělékařské prohlídky, jejichž termíny k provedení byly stanoveny přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky na základě jiných právních předpisů, **se provedou v těchto termínech**. Lékařské prohlídky v termínech podle této vyhlášky se provedou v návaznosti na provedení lékařských prohlídek uvedených ve větě první, pokud jiné právní předpisy nestanoví jinak.

Závěrečný pozdrav je opět od pana MURPHYHO:

Čiň čertu dobře, volebním úspěchem se ti odmění.
